

**STATENS HAANDVERKS-
OG KUNSTINDUSTRISKOLE
I OSLO**

ÅRSBERETNING
FOR
SKOLEÅRET 1933—1934

MORTEN JOHANSENS BOKTRYKKERI OSLO :: 1934

Skole-efterretninger

for skoleåret 1933–1934.

Skolens overbestyrelse: *Kirkedepartementet.*

Skolens forstanderskap: *Formann: Skolens direktør.*

Valgt av Kirkedepartementet:

Nordlie, Arthur, arkitekt, fra 1/7 1918.

Nielsen, Iver, juveler, fra 1/7 1932.

Valgt av Oslo Kommune:

Davidson, Halfdan, dekorasjonsmaler, fra 26/1 1911.

Jacobsen, Thorv., snekker, fra 1/7 1932.

Fagutvalg for bokbinderne:

Johansen, Oskar, formann. Jacobsen, Ragnar. Marthinsen, Øistein.

Fagutvalg for gullsmedene:

Sunde, Martin, formann. Andresen, Hans. Martinsen, Emil.

Fagutvalg for malerne:

Dahl, Einar, formann. Ruud Johannesen, Bj. Nielsen, Johan.

Fagutvalg for møbelsnekkerne:

Lie Rothe, Olaf, formann. Mobeck, Chr. Schau, Sigurd.

Fagutvalg for murere:

Fossum, E. S., formann. Holm, Oscar. Torp, Alf.

Skolens direktør: *Bull, Henrik, arkitekt, anc. 1/9 1912.*

Overlærere:

Nielsen, Eivind, maler, f. 1864, anc. 1/7 1910. Frihåndsklasse III.

Thømt, Enevold, f. 1878, anc. 1/12 1911. Håndverksklasse II.

Eiebakke, August, maler, f. 1868, anc. 1/7 1912. Frihåndsklasse II.

Stein, Ole E., arkitekt, f. 1867, anc. 15/9 1912. Ornementklasse II.

Krogh Fladmark, Wilh. dekorasjonsmaler, f. 1887, anc. 1/11 1921.

Dekorasjonsmalerklassen.

Prytz, Jacob Tostrup, gullsmed, f. 1886, anc. 15/9 1914. Gullsmedklassen.

Willums, Olaf, maler og raderer, f. 1886, anc. 1/7 1919. Raderklassen.

Sirnes, Johan, tegnelærer, f. 1883, anc. 15/9 1920. Frihåndsklasse I.

Vesterlid, Arne, arkitekt, f. 1893, anc. 1/8 1922. Bygningsklassen.

Alvsåker, Torbjørn, billedhugger, f. 1885, anc. 15/9 1922. Model-lerklasse II.

Ansteinsson, Paul, dekorasjonsmaler, f. 1885, anc. 1/8 1928. Orna-mentklasse I.

Mohn, Ottar, arkitekt, f. 1882, anc. 1/8 1929. Konstruksjonsklassen.

Lærere i dagskolen:

- Bull*, Henrik, arkitekt, f. 1864, anc. $\frac{1}{12}$ 1910. Håndverksklasse I.
Sørensen, Oskar, ciselør, f. 1898, anc. $\frac{15}{9}$ 1922. Ciselørklassen.
Nielsen, Peder N., arkitekt, f. 1890, anc. $\frac{15}{9}$ 1923. Bygningsklassen.
Arneberg, Halfdan, tegner, f. 1879, anc. $\frac{1}{8}$ 1931. Frihåndsklasse I.

Lærere i aftenskolen:

- Mayer*, Gottfried, billedhugger, f. 1867, anc. $\frac{15}{9}$ 1912. Modellerklasse I.
Gleditsch, Eivind, arkitekt, f. 1885, anc. $\frac{1}{11}$ 1913. Bygningsklassen.
Engelbrehtsen, Ingv., tegnelærer, f. 1873, anc. $\frac{15}{9}$ 1918. Frihåndsklasse I.
Berg, Viggo, møbelsnekker, f. 1894, anc. $\frac{1}{11}$ 1923. Håndverksklasse I.
Arneberg, Halfdan, tegner, f. 1879, anc. $\frac{1}{10}$ 1929. Frihåndsklasse I.
von Hanno, Joh., arkitekt, f. 1894, anc. $\frac{11}{11}$ 1931. Konstruksjonsklassen.
Moe, Hans G., f. 1886, anc. $\frac{1}{8}$ 1933. Frihåndsklasse II.

Timelærere i den 3-årige aftenskole.

<i>Tyrhjell</i> , A., regnelærer	frihåndstegning.
<i>Sander</i> , Arthur J., tegnelærer,	— » —
<i>Hennum</i> , Sverre, maler,	— » —
<i>Hoff-Hansen</i> , E., ingeniør	konstruksjonstegning.
<i>Bakstad</i> , H. S., arkitekt,	— » —
<i>Sørsdahl</i> , Ola, møbelsnekker,	— » —
<i>Meyer</i> , Joh., arkitekt,	— » —
<i>Piene</i> , G., bankfullmektig,	regning.
<i>Preus</i> , Wilh., lektor,	— » —
<i>Jacobsen</i> , Nils, ingeniør,	utmålingslære.
<i>Bjurstedt</i> , B., rittmester,	— » —
<i>Marstrander</i> , Søren S., lærer,	norsk.
<i>Pehrson</i> , Randers, o.r.sakf.,	bokholderi.
<i>Swensen</i> , Trygve, ingeniør,	materiallære.
<i>Martinsen</i> , Martin, skredder,	fagtegning for skreddere.
<i>Fuel Braarud</i> , Aagot,	— » kv. skreddere.
<i>Grane</i> , Karl, skomaker,	— » skomakere,
<i>Asp</i> , J., bokbinder,	håndforgylling.
<i>Dietrichson</i> , Fr. —	pressforgylling.
<i>Nass</i> , Rander, —	velskbind.
<i>Blomberg</i> , R., —	marmorering.
<i>Lund</i> , Alb. M., —	protokollbind.

Skolens sekretær:	<i>Faye</i> , Lilla, f. 1878, anc. $\frac{15}{9}$ 1917.
— kasserer:	<i>Theiste</i> , I.K.F.S., f. 1866, anc. $\frac{1}{11}$ 1893.
— bibliotekar:	<i>Waldal</i> , M., f. 1874, anc. $\frac{1}{11}$ 1918.
— bibliotekassistent:	<i>Varran</i> , Fin, f. 1892, anc. $\frac{15}{9}$ 1920.
— vaktmester:	<i>Østre</i> , Ellef, f. 1882, anc. $\frac{1}{4}$ 1908.
— varmemester:	<i>Hofmoe</i> , Leif, f. 1900, anc. $\frac{1}{9}$ 1933.

Dagskolen

begynte 15de september 1933 og sluttet 11te mai 1934.

Undervisningen fant sted:

I frihåndsklasse I, II og III kl. 9 til 11 $\frac{1}{2}$ formiddag.

I konstruksjonsklassen, ornamentklasse I, ornamentklasse II og raderklassen kl. 12 til 2 $\frac{1}{2}$ ettermiddag.

I de øvrige klasser blev det arbeidet fra kl. 9 formiddag.

Antallet av elever i dagskolen var 266 av hvilke 199 samtidig besøkte flere disipliner.

Av dagelever var 144 kvinner.

33 hadde friplass.

Konstruksjonsklassen. I dagskolen har fra skoleårets begynnelse været ansatt en hjelpelærer (*Nielsen*, Peder N., arkitekt).

Aftenskolen

begynte den 15de september 1933 og sluttet den 11te mai 1934. Undervisningen foregikk fra kl. 6—8 aften.

Antallet av elever i *den almindelige aftenskole* var 492.

Antallet av elever i *den 3-årige aftenskole* var 427.

Til optagelsesprøven i 1933 meldte det sig 152 elever. Av disse bestod 138 prøven, hvorav 33 blev optatt på prøve. Dessuten meldte det sig 38 elever med middelskoleeksamen og 4 elever som i 1932—33 har besøkt den almindelige aftenskole og tatt ekstrakursus i norsk og regning og bestått optagelsesprøven. Enn videre meldte det sig til 1. klasse 5 elever som var strøket til eksamen ifjor.

1. klasse begynte således med 185 elever. Til opflytningseksamen møtte 171 som underkastet sig prøven i alle fag, og av disse bestod 165 eksamen, 6 elever strøk og 7 elever sluttet.

Av de 164 elever som i 1932—33 hadde bestått opflytningseksamen i 1ste klasse meldte der sig til 2nen klasse 138 elever.

Dessuten meldte der sig 5 elever som var strøket ifjor.

2nen klasse begynte således med 143 elever. — 4 elever sluttet og 24 elever strøk.

De 90 elever som i 1932—33 hadde bestått opflytningseksamen i 2nen klasse meldte sig alle til optagelse i 3dje klasse, samt 4 elever som var strøket ifjor. Dessuten meldte der sig 4

elever som tidligere var ferdig i 2den klasse men ikke fortsatte, samt 1 elev som hadde gjennomgått 1ste og 2den klasse annetsteds. — 3dje klasse begynte således med 99 elever. 5 elever sluttet. 4 elever strøk.

Foredrag.

Anatomi: Foredragene har på grunn av manglende bevilgning været innstillet, mens anatomitegning er tilpasset tegneundervisningen.

Kunsthistorie: 25 foredrag i tilknytning til Kunstindustri-museets samlinger har været avholdt av direktør *Thor Kielland*.

Kalkulasjonskurser for håndverkere.

Den 7de februar igangsattes et kalkulasjonskursus for gullsmeder med gullsmed H. Hohle som leder. Kurset avholdtes hver mandag kl. 4—6. 17 elever blev optatt hvorav 15 avla prøve.

Likeledes igangsattes et kalkulasjonskursus for bygningshåndverkere med murmester Friisk som leder. Kurset avholdtes hver tirsdag og fredag kl. 4—6. 18 elever blev optatt hvorav 14 avla prøve.

Elevekonkurranser.

På grunn av manglende bevilgning har det i år ikke været opstillet noen elevkonkurranse fra Oslo Håndverks- og Industrieforening.

Derimot har foreningen Brukskunst opstillet kr. 300.— til konkurranse blandt elevene i skolens 4 fagklasser.

For det beste utkast innen hvert fag utdeltes en premie på kr. 50.—.

4 utkast blev dessuten innkjøpt av foreningen.

Konkurransen avsluttedes den 20de februar med følgende utfall:

Premierte:

Håndverksklasse I. — Et skuffe- og skapmøbel for en spisestue.

Motto: «Epoke» Jakob Kaland.

Håndverksklasse II. — Plakat (Norske Luftruter A/S).

Motto: «Black and white» Sidsel Koefoed.

Gullsmedklassen. — Et blomsterbeger i sølv.

Motto: «Nellikker» Jens Foss

Malerklassen. — Tapetmønster.

Motto: «Striper» Torstein Rønjom.

*Innkjøpte:**Håndverksklasse I.*

Motto: «En ledig krok» Arvid Hole.

Håndverkskjasse II.

Motto: «Reflector» Jon Wersland Næsheim.

Gullsmedklassen.

Motto: «Brilliant» Gerd Søderstrøm.

Malerklassen.

Motto: «Havbund» Ivar Pettersen.

I håndverksklasse II er av Skibsmegler Hans Jacobsen opstillet en premie på kr. 20 for det beste utkast til et Ex Libris. Premiært blev frk. Nini Daae Meinich.

Ennvidere har Norges Håndverkerforbund foranstaltet en elevkonkurranse i Håndverksklasse II om plakat til propaganda-uken. — For de beste utkast opsattes en premie på kr. 50, 25 og 15. Konkurransen avsluttedes med følgende resultat:

Premierte:

1ste premie Annie Rasmussen.
2den og 3dje premie Jon Wersland Næsheim

Den årlige utstilling av elevarbeider

fant sted den 15de, 16de og 17de mai 1934.

Skolens bibliotek

har været holdt åpent i skoleåret hver dag i timene fra 9 form til 3 efterm. og fra 5 til 9 aften, lørdag fra 5—8.

Stipendier.1) *Skolens stipendier:*

I dette øiemed var for budgetterminen bevilget kr. 2000 som utdeltes på følgende måte:

Malerlærling	Thor Skansen	kr. 400
Møbelsnekker	Erling Rustad	» 200
Treskjærer	Torbjørn Grimstad	» 200
Tømrer	Arvid Larsen	» 200
Møbelsnekker	Arvid Hole	» 200
Reklametegner	Kari Sundet	» 200
Malersvann	Peder Østerås	» 400
Møbelsnekker	Knut Ystad	» 200

2) *Oslo Håndverks- og Industriforenings elevstipendier:*

Foreningen har meddelt at beløpet dessverre av budgjettmessige hensyn er strøket av foreningens budgett.

3) *Gullsmedforbundets stipendier:*

Gullsmedforbundet har av forbundets stipendiefond utdelt stipendium til følgende svenner:

Ciselør	Jens Foss	kr. 1200
Gravør	Henry Haugan	» 1200
Gullarbeider	Sverre Sivertsen	» 1200

Horns legat.

Legatkapitalen utgjør kr. 2000. De årlige renter skal efter statuttene utdeles som premier til skolens beste elever blandt håndverksslæringer eller svenner.

Følgende elever fikk premie og diplom av Horns legat:

Skredderlærling Helen Evans (2 bøker).

Litograflærling Rolf Løvstad (lupe).

Møbelsnekkerlærling Arne Ruud (høvl).

Johan Finnes legat.

Legatet er tillagt skolen og bestyres av Kirkedepartementets chef i forbindelse med skolens forstanderskap. Legatets kapital utgjør for tiden ca. kr. 81 000. De årlige renter skal hvert år på testatorfødselsdag, den 26de oktober, utdeles til verdige trengende norske kunstnere — malere, litografer og kunstnere som med disse kan settes i klasse — til befordring av deres studium i *fødelandet*.

Av det disponible rentebeløp utdeltes 7 stipendier til:

Tegner	Edvarda Lie	kr. 600
—	Trygve Mosebeck	» 600
—	Kåre Espolin Johnsen	» 600
Maler	Sam Hauge	» 600
—	Anton Gundrosen	» 600
—	Torleiv Haugen	» 600
		<u>kr. 3600</u>

Regnskap for budgetterminen 1. juli 1933 til 30. juni 1934.

Inntekt:

1. Beholdning fra forrige regnskap	kr. 4,726.99
2. Skolepenger	25,320.00
3. Husleie av vakte og varmemester	1,065.52
—»— St. Hanshaugens gymnasium	4,000.00
—»— et kjellerrom	2,000.00
4. Bidrag av Oslo kommune	82,400.00
5. Statsbidrag	kr. 12,000.00
—	» 12,000.00
—	» 20,000.00
—	» 12,000.00
—	» 12,000.00
—	» 12,000.00
—	» 13,000.00
6. Pensjonsinnskudd	93,000.00
7. Tilfeldige inntekter	10,006.30
8. Folliorente	179.49
	57.36

kr. 222,755.66

Utgift:

1. Lønninger	kr. 127,412.40
Ekstraundervisning	» 27,757.55
2. a) Kontorutgifter	kr. 3,534.83
b) Biblioteket	» 1,998.93
3. a) Stipendier	kr. 2,000.00
b) Friplasser	» 2,210.00
4. a) Inventar	kr. 4,373.22
b) Utgifter ved bygningen	» 7,603.22
Ekstraordinært til reparasjon	
av kjeller	» 1,299.49
Ekstraordinær til omlegning	
lysanlegget	» 7,000.00
c) Renhold	» 10,037.40
5. a) Lys	kr. 5,772.98
b) Brenne	» 8,626.19
6. a) Vaktmesterens assistent	kr. 800.00
b) Raderklassen	» 849.14
c) Bokbinderklassen	» 908.82
d) Gullsmekklassen	» 1,481.97
7. Oslo Komm. tilbakebet. formegnet hevet 1932/33	4,039.93
	» 188.40
8. Beholding pr. 30. juni 1934	kr. 213,854.54
	» 8,901.12
	<u>kr. 222,755.66</u>

Oslo i august 1934.

H. Bull,
direktør.

STATENS HAANDVERKS- OG KUNSTINDUSTRISKOLE I OSLO

Undervisningsplan.

Undervisningstid.

Undervisningen begynner 15de september og varer til 15de mai. I dagskolen er skoletiden hver ukedag kl. 9—3; i aftenskolen hver ukedag undtagen lørdag fra kl. 6—8.

Skolepenger.

1. For den 2-årige dagskole, 1-årige kunstindustriskole og den almindelige dagskole betales skolepenger forskuddsvis med kr. 40 ved skoleårets begynnelse og kr. 40 efter nyttår.
2. For den 3-årige aftenskole og for den almindelige aftenskole betales skolepenger ved skoleårets begynnelse med kr. 10 for hele skoleåret.

Undervisningen.

Ved skolen undervises i følgende klasser:

Frihåndsklasse I.

- a. Tegning efter forleggeblader uten skygge. Eleven behøver ingen for-kunnskaper, men drives frem til i linjer å kunne gjengi de almindelige former for symetrisk og usymetrisk utviklede ornamenter (kalkformer, bladformer, spiraler etc.).
- b. Tegning av legemer (frihåndsperspektiv) med enkelt angivelse av lys og skygge. Eleven drives frem til å kunne gjengi i linjer og enkel skyggeangivelse forskjellige bruksgjenstander, redskaper, verktøi etc.

Frihåndsklasse II.

Tegning efter plastisk ornament med helt utarbeidet lys og skygge (reflekser). Tegning efter levende planter og blomster med bruk av pensel. Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I.

Frihåndsklasse III.

- a. Tegning med skygning efter avstøpninger, masker, hender, føtter, byster og hel figur i forbindelse med anatomisk tegning efter kranier, skjelett og muskelmann.
- b. Tegning efter levende modell, portrett eller hel figur. Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og II.

Konstruksjonsklassen.

- a. Øvelse i bruk av tegneapparater og optrekning. Plangeometrisk tegning.
- b. Prosjeksjonstegning med anvendelse av legemer, begrenset av plane og krumme flater.
- c. Plansnitt og utfoldinger.
- d. Skjæring mellom legemer.
- e. Skyggelære med anvendelse på de i elevens fag almindelig forekommende former.
- f. Perspektivlære med anvendelse på de enkleste former.

Ornamentklasse I.

Elementær ornamentlære. Ornamentets bygning uten hensyn til stilperioder, men under hensyn til materiale og teknikk.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og konstruksjonsklasse a, b og c.

Ornamentklasse II.

Ornamentets historiske utvikling, dets funksjon og forhold til de forskjellige materialer. Den gresk-romerske stil- og formlære.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I, konstruksjonsklasse a, b, c, d og e, undertiden også f.

Modellerklasse I.

- a. Kopiering av enklere og rikere plastiske ornamenter (relieff).
- b. Modellering etter grafiske fremstillinger av ornamentet. Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og II.

Modellerklasse II.

- a. Kopiering av figuravstøpninger, masker, hender, føtter, byster og hele figurer i relieff og frittstående i forbindelse med modellering etter anatomiske avstøpninger.
 - b. Modellering etter levende modell i relieff og frittstående.
- I forbindelse med undervisningen i modellering undervises eleven i formtagning og avstøpning i gips samt overføring i annet materiale, (punktering).

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og II.

Håndverksklasse I.

For møbelsnekkere, dreiere, tapetsere, possementmakere, vognmakere, treskjærere, stenhuggere, keramiske arbeidere etc.

- a. Opmåling og tegning etter modeller og gjenstander innen elevens håndverk.
 - b. Mere og mindre selvstendige bearbeidelser og oppgaver, hentet fra elevens fag med utførelse av detaljtegninger.
- Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I, konstruksjonsklassen, ornamentklasse II og undertiden ornamentklasse I og frihåndsklasse II.

Håndverksklasse II.

For mønstertegnere, bokbindere, emaljører, glassmestre etc.

Tegning av flatornament innen elevens håndverk i forbindelse med mere og mindre selvstendig bearbejdede opgaver. Stilisering av naturformer etc.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I, konstruksjonsklasse a, b og c og ornamentklasse I.

Gullsmedklassen.

For gullsmeder og gjørtlere:

- a. Tegning av gjenstander innen elevens håndverk, utført som verkstedstegninger.
- b. Mere og mindre selvstendige bearbejdelser av opgaver, hentet fra elevens fag.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I, konstruksjonsklasse a, b, c og undertiden d samt som regel ornamentklasse I.

Bygningsklassen.

For murere, tømrere og innredningssnekkere. Elementær bygningslære.

For *murere* almindelig forekommende murkonstruksjoner tillikemed de arbeider, der ved en almindelig murbygning står i forbindelse med murerhåndverket, isolasjon, forankringer, fundamentering o. s. v.

For *tømrere* de almindelig forekommende bjelkelag, veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner.

For *bygningssnekkere* dører, vinduer og trapper.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og konstruksjonsklasse a, b, c og d.

Dekorasjonsmalerklassen.

Dekorativ tegning og maling efter plastiske ornamenter. Mere og mindre selvstendige bearbejdelser av dekorative opgaver i farver. Skriftøvelser.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og II, som regel ornamentklasse I og konstruksjonsklasse a, b, c og e.

Rader- og litografklassen.

- a. Øvelse i tegning med penn, blyant og kull efter raderinger, fotografier, gipsavstøpninger og naturen.
- b. Radering etsning og arbeide med gravstikk og kold nål. Øvelse i håndtryk på kobberpresse.
- c. Tegning på sten. Farvelitografi og sorttrykk.

Dessuten for viderekomne radering og litografering direkte efter levende modell.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I, II og III samt undertiden konstruksjonsklasse a.

Ciselørklassen.

(Kun aftenskole). Praktisk kursur i hamring og ciselering i metall.

Eleven må ha gjennomgått frihåndsklasse I og II samt som oftest ornamentklasse I.

Timeplan for den 3-årige aftenskole.

Fag	Antall timer pr. uke		
	1ste år	2net år	3dje år
Norsk og regnskapsførsel		2	2
Regning med utmålingslære ..	2	2	
Konstruksjonstegning	4		
Frihåndstegning	4		
Fagtegning		6	6
Materiallære			2
	10 timer	10 timer	10 timer

Spesialplan for bokbindere :

Fag	Antall timer pr. uke.		
	1ste år	2net år	3dje år
Regning	2		
Norsk		2	
Bokholderi			2
Frihåndstegning	2		
Konstruksjonstegning		$(\frac{15}{9} - \frac{1}{12})$ 2	
Fagtegning		$(\frac{15}{9} - \frac{1}{12})$ 2	
—		$(\frac{1}{12} - \frac{15}{8})$ 4	4
Verkstedøvelse med materiallære	6	4	4
	10	10	10

I den 3-årige aftenskole optas læregutter tilhørende følgende håndverksfag :

Billedskjærere og treskjærere.
Blikkenslagere og kobberslagere.
Bokbindere og porteføljemakere.
Bygningshåndv. (murere, tømr. og byggsnekkere).
Dreiere.
Forgyllere.
Fotografer og retousjører.
Gipsmakere.
Gjørtlere.
Glassmestre.
Gullsmeder (sølv- og gullarbeidere, emaljører, ciselører og gravører).
Grafiske håndverksfag (litografer, raderere, kobberstikkere, kjemigrafrafer og zinketsere). | Keramikere.
Konditorer.
Kunstsmeder.
Kurvmakere.
Lærarbeidere.
Malere (derunder vognlakerere, majolika-, porselens-, glassmalere).
Modellører.
Møbelsnekkere.
Possementsmakere.
Salmakere.
Skreddere.
Skomakere.
Stentrykkere.
Stenhuggere og marmorarbeidere.
Tapetsere. |
|---|---|

